

БОРБА

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ НА ДЕПУТАТИТЕ
НА ТРУДЕЩИТЕ СЕ И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ
Т Ъ Р Н О В О

Излиза три пъти седмично

Год. XI, бр. 84 (606)

Търново, четвъртък 14 юли 1955 г.

Отд. бр. 20 ст.

ПЪТ ЗА РАЦИОНАЛИЗАЦИТЕ!

Ценно подобрение в мебелното производство

Във ф-ка „Независимост“ в Габрово, в цеха за производство на мебели, предназначени за износ, няколко напълно завършени гардероби, които на другия ден трябваше да се приемат от представител на експортната фирма, дадоха сериозен дефект: изметнаха се вратите и стените им. С красотата на фурнира, солидната и изчистена изработка, с хармоничните линии на модела тези мебели разнасяха името на колектива далеч отвъд пределите на Родината. Но в онзи минути работниците и майсторите не се радваха на плода на своите ръце. Наобиколили злополучните гардероби, със съкрушен вид те отиваха изкривените плоскости и си разменяха гузни погледи.

— Ама че я свършихме — с досада изговори един от тях. — Колко майсторлък вградихме, за да се изложим баш накрая. Сега по-правил, окскавял стоката, забавял изпълнението на поръчката.

— Дявол да го вземе, 22 дена съзнаха и пак се изметнаха плоскостите! Че колко ли време трябва да съхнат тия пущини? — в недоумение промърмори друг.

— Каква е гаранцията, че и след 30 дни няма да са влажни, щом ги сушим така, както ги е сушил и дядо ти в занаятчийското капанче — тъй нахитрувани в цеха, оставени на благоволение на природата? — ядно отвърна първият.

Тези несполуки (те не бяха веднаж) породиха у главния инженер др. Начо В. Иванов идеята да се построи сушилният цех, който в скъсен срок идеално да изсушава слепените и пресовани детайли и да изключи напълно неприятните изненади. Той сподели възмущаващата го мисъл със зашедащата машиниста и съборженията др. Иван Ив. Василев. Пресметнаха, че за направата на сушилния цех няма да са необходими почти никакви нови средства: електромотор имаше неизползуван; вентилатор, нагревател и помещението можеха да се направят от подръчни материали; сравнително малкото количество необходима пара ще осигури котелът в долния етаж.

Управлението на предприятието одобри предложението им. Подкрепиха го и техниците Димитър Аврамов и Христо Няголов, които поеха да изработят вентилатора и парната инсталация. И за късо време несложното съоръжение влезе в строя.

Сега, щом стъпиш в двора на цеха, долавяш един нов звук: равномерната песен на вентилатора на сушилната. Всмукал външен въздух, той го изпраща към нагревателя, за да излезе оттам като непрекъснат мощен поток с 50 градуса температура, който равномерно от всички страни ближе наредените в стифове пресовани плоскости и ги изсушава напълно са-

мо за 1 1/2—2 дни. И помен няма от предишния първобитен метод на сушене.

— Вече не сме зависими от състоянието на времето: ако е влажно и студено, не ни се спъва работата, няма я и опасността да употребим недобре изсъхнали части. С една дума: победихме една обективна трудност — с гордост разказват работниците.

Но не само в подобрението на организацията и качеството на изработката на мебелите, не само в отстраняването на загубите от поправката на дефектите се състои икономическият ефект на сушилната. С около 20 дни скъсява тя производствения цикъл и ще освобождава за социалистическото строителство всяка година близо 160,000 лв. оборотни средства, замръзвани по-рано в незавършено производство.

Вдъхновени от успеха си, двама новатори подемаха нови замисли, насочени към по-нататъшната рационализация на технологическия процес, както това го изисква Директивата на Шестия конгрес на Комунистическата партия.

— В другите цехове не разполагаме с източници на пара — казва др. Начо Иванов, — но това не значи, че и там не може да се ускори сушенето на детайлите и суровия материал. Достатъчно е да създадем поток от въздух, за да става сушенето значително по-бързо и по-качествено. Над тази проблема на изкуствения вятър работим сега.

Вс. Пуерл

ГРИЖА ЗА ДРУГАРИТЕ

Банята на фабрика „В. Мавриков“ в Търново до м. януари 1955 г. обслужваше персонала само в съботни дни, а през зимните месеци дори и не работеше.

За заграването на парните котли се изразходоха средно по 1,500 кг. каменни въглища или за година — 78,000 кг.

Рационализаторът Димитър Чернев дълго мисли по какъв начин да подсири редовна баня на своите другари и другарки от предприятието.

Неговите познания и подготовка по парните котли му дойдоха на помощ. За създаване нормални условия при ползуване на банята той премести бойлера при парния котел. Направи приспособление за провеждане на кондензираната вода идваща от скробачните при температура 96 градуса и с нея затопля водата в самия бойлер, без да използва прясна пара.

Минавайки през бойлера, кондензираната вода се охлажда до 40° и наново се вкарва в парния котел, без да става нужда да се охлажда със студена вода.

Тук рационализацията на др. Чернев осигурява ежедневно баня и подготвя нормална кондензирана вода за котела. С нея се създаде възможност за всекидневно ползуване на банята и се тури край на излизилите натрупвания и неприятности, които се създаваха в съботните дни.

Николай Шопов

ПРЕД ДЕНЯ НА ЖЕЛЕЗНИЧАРЯ

Първи стъпки в любимата професия

От локомотивната кабина на първостепенния влак 205 слезе Иван Йорданов — висок, слаб младеж, със светла усмивка на лицето и жадувачи за сълзи очи. С този локомотив той пропътува разстояние от гара Горна Оряховица до Каспичан и обратно, като помощник-машинист в локомотивната бригада на машиниста Кирил Байчев. Завършвайки УТР — 88 в гр. Горна Оряховица и своя 6-месечен производствен стаж, смелият стажант бе пътувал 14 часа без прекъсване. Това бе първото изпитание за бъдещия помощник-машинист. То завърши успешно.

Пътниците по перона на гара Горна Оряховица нетърпеливо погледат часовниците си. Влакът пристига точно на време — 10 часа и 45 минути. Радост, младежка радост обзе Иван. В този момент той виждаше своя принос в настоящото пристигане на пътни-

ЖЕЛЯЗОТО СЕ КОВЕ, ДОРДЕ Е ГОРЕЩО!

КОЛОНА НА ПЪРВЕНЦИТЕ

ДИМИТЪР ГЕНОВ, старши комбайнер от МТС в с. Ресен, ожънал с комбайн „С-4“ на 12 юли 150 декара и овършал 25 тона зърно. Всичко до сега е ожънал 1,520 декара и овършал 315 тона зърно.

ЛЮБЕН АНДРЕЕВ, старши комбайнер от МТС в с. Ресен, ожънал с комбайн „Е-4“ на 12 юли 160 декара и овършал 20 тона зърно. До сега той е ожънал 1,260 декара и овършал 240 тона зърно.

ДЕНКО СТАНЧЕВ, старши комбайнер от МТС в с. П. Тръмбеш, ожънал на 12 юли с комбайн „С-6“ в с. Обединение 150 декара и овършал 30 тона зърно. Всичко той е ожънал 940 декара и овършал 192 тона зърно.

ПЕТЪР МИХОВ, старши комбайнер от МТС в с. П. Тръмбеш, ожънал с комбайн „С-6“ на 12 юли 150 декара и овършал 30 тона зърно. Всичко до сега е ожънал 1,030 декара и овършал 201 тона зърно.

ХРИСТО ГЕНОВ, старши комбайнер от МТС в с. П. Тръмбеш, ожънал на 12 юли с комбайн „Е-4“ в с. Куцина 120 декара и овършал 15 тона зърно. До сега ожънал 950 декара и овършал 186 тона зърно.

СТЕФАН АН. МУЛОВ, старши тракторист от МТС в с. П. Тръмбеш подметнал на 12 юли с трактор „ДТ-54“ в с. Страхилово 500 декара стърнища.

ГЕОРГИ МИРОНОВ от МТС в Г. Оряховица ожънал на 12 юли с комбайн „С-4“ 140 декара и овършал 18 тона зърно. До сега е ожънал всичко 1,400 декара и овършал 292 тона зърно.

СТЕФАН ВЛАЙКОВ от МТС в Г. Оряховица, ожънал на 12 юли с комбайн „С-4“ 200 декара и овършал 30 тона зърно. Всичко е ожънал 1,410 декара и овършал 246 тона зърно.

ГЕОРГИ ЙОРДАНОВ от МТС в Г. Оряховица, ожънал на 12 юли с комбайн „С-6“ в Добри дял 250 декара и овършал 30 тона зърно. Всичко е ожънал 1,850 декара и овършал 230 тона зърно.

ИЛИЯ МУСЕВ от МТС в Г. Оряховица ожънал на 12 юли с комбайн „С-6“ 280 декара и овършал 30 тона зърно. До сега е ожънал всичко 1,050 декара и овършал 159 тона зърно.

НИКОЛА РАЙКОВ от МТС в Г. Оряховица ожънал на 12 юли 270 декара с комбайн „С-6“ и овършал 28 тона зърно. Всичко е ожънал 996 декара и овършал 165 тона зърно.

ДИМИТЪР КЪРЧЕВ от МТС в Г. Оряховица ожънал на 12 юли 200 декара с комбайн „С-6“ и овършал 25 тона зърно. Всичко е ожънал 1,746 декара и овършал 261 тона зърно.

ДИМИТЪР Г. ДЯНКОВ от МТС в Павликени ожънал на 12 юли 220 декара с комбайн „С-6“ и овършал 27 тона зърно. Всичко е ожънал 1,401 декара и овършал 214 тона зърно.

ЙОРДАН БЛАЖЕВ от МТС в с. Карансен ожънал на 12 юли 220 декара с комбайн „С-6“ и овършал 31 тона зърно. Всичко до сега е ожънал 858 декара и овършал 157 тона зърно.

Село Росица приключи жътвата

Разгръщайки широка масово-политическа разснителна работа, партийните организации в Павликениска околия мобилизират силите на кооператорите, механизаторите и частните земеделски стопани за бързото ожъване на пшеницата. Честите валежи са голяма пречка, но след дължа жътвата веднага продължава. За пример в жътвата са кооператорите Анка Георгиева и Събка Маринова от ТКЗС в с. Варана. Те ожъват дневно, извърват и правят на кръстци пшеницата от 2-9 декара.

Най-добра организация на жътвата има в с. Росица. Партийният секретар др. Тотю Стефанов, председател на ТКЗС др. Коста Куцаров и председателят на МНСДТ др. Нейжи Харумов, опрени на широк партийен и безпартиен актив, правилно и едновременно движат всички селскостопански задачи. В резултат на това и тази година с. Росица първо в околията на 11 юли завърши 100 на сто жътвата. Първенец е първа бригада с бригадир Касим Хасанов.

В тия трудни дни особено големи са усилията на механизаторите. Др. Александър Георгиев с комбайн „С-6“, работещ в ТКЗС в с. Бутово, на 11 юли, непосредствено след спирането на дъжд, приключи два трактора към комбайна и жътвата продължи. На 11 юли той ожъна 110 декара пшеница.

До 11 юли с комбайни на МТС Павликени са ожънати над 11,000 декара.

Димитър Колев,
наш окол. дописник

Навременна помощ

Народът от дълъг опит е създал поговорката „Навреме дадена помощ е двойна помощ“. С това чувство работниците от ф-ка „Стом Българов“ в Свиленов на 12 юли, след работа в 13 часа се отправиха кой с камия, кой велосипед, а много и пеш към шпиралите на блокове с натежаща пшеница. Отнася на помощ на своите братя от кооперативното стопанство в с. Сеника, на което са поели шефството. Още с пристигането на блока, разпределени на групи, работниците се уловила за пала-

марките и сърпете. В продължение на 4 часа упорит труд до идването на бурята и проливния дъжд бяха ожънати повече от 45 декара и снопите направени на кръстци. Проливният дъжд и силният вятър не можаха да повредят пшеницата.

При завършването си работниците се бориха с водната стихия, която ги загряла от всички страни. Въпреки тежестите всички бяха доволни, че навреме се притекоха на помощ.

Н. Нейков

СВЕДЕНИЕ

за хода на съревнованието между околията на окръга по изпълнение на селскостопанските задачи към 12 юли 1955 година.

Околии	Жътвата					
	общо	пшеница	ръж	всичко	подметане	валежи
	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	л
Габрово — селска	13.2	10.4	6.2	1.1	9	12
Габрово — градска	9.7	5.8	0	0	5.4	—
Г. Оряховица	57	52.1	94.1	9.8	35	—
Дряново	18.5	15.9	4.2	0	14.8	6.8
Елена	21.8	22.9	65.3	3.6	16	8.5
Павликени	60.2	52.6	100	9.5	31.1	—
Свиленов	31.5	26.7	100	1.6	15.6	12.9
Търново — селска	66.3	64.1	87.4	6.9	29.2	15
Търново — градска	66.4	70.1	100	0	29.6	—
Общо за окръга:	46.7	43.2	64.5	7.2	26.4	—

СВЕДЕНИЕ

за хода на съревнованието между МТС в Търновски окръг по изпълнение на полските работи към 12. VII. 1955 година.

М. Т. С.	Жътвата с комбайни		Жътвата със стопанств.	Всичко с комбайни	Подметане	Литна сеитба
	декари	тона				
	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0
Г. Оряховица	57	53	34	1.9	12	44
Камени	30	33	0	1.5	4	101
Павликени	34	39	32	1.2	7	111
Карансен	33	35	55	0	10	60
П. Тръмбеш	36	38	68	0.6	27	122
Ресен	43	50	31	0.1	9	22
Свиленов	25	24	11	0.2	4	24
Общо за окръга:	38.1	38.6	39.1	0.8	10.2	64

ПОЛЕВЪДНАТА БРИГАДА В ЛЯТНАТА КАМПАНИЯ

Трудовото напрежение в трудите кооперативни земеделски стопанства все повече и повече нараства. Честите превалявания създават допълнителни затруднения, отлагат изпълнението на важни и отговорни селскостопански задачи. А това, което днеска не е извършено, утре следва да се направи заедно с онова, което е предвидено да стане през съответния ден.

Не търпи вече никакво протакане пожъването на пшеницата, която е в пълна зрялост почти в целия окръг. Време е да заработят всички възрастни с пълния си капацитет. Подмятането на стърнищата, засяването на вторите култури, за които времето сега благоприятства, прибирането на славата от комбайните — тия задачи не търпят отлагане.

Грижи изискват и пролетните култури, лозята, зеленчуковите градини и други. Нужно е да се приберат и приготвят максимални количества фураж за добитъка.

За да се извърши всичко това навреме и качествено, от решаващо значение е правилното разпределение на работната ръка в полевъдната бригада, укрепването и като решаваща производствена единица в ТКЗС. От работата на полевъдната бригада зависи най-вече едновременно и качествено изпълнение на задачите в селското стопанство и особено през напрегатните кампании, когато ден година храни.

Рано преди започването на лятната кампания на зеноните събрания всички кооператор от бригадата на др. Иван Ангелов Тодоров от ТКЗС „Първи май“ в с. Дичин, Търновско е бил запознат със задачите, които има да извършва през кампанията. Сега всеки неслетен бригадир, зеноните и активистите в бригадата обсъждат задачите за следващата седмица, отчитат извършената работа през изтеклата. Още от началото на лятната кампания от запълнуватите 75 редовни работници в бригадата редовно излизат на работа 72—74 души. Всяка кооператорка от бригадата е изработила до 9 юли т. г. средно 100—120 трудодни, а мъжете — средно 200—250 трудодни. Бригадата навлезе подготвена в жътвата. Преди жътвата захарното цвекло е прекосано пет пъти. Слънчогледът и памукът са окопани по 4 пъти. Прибрано е на купи сеното от зачислените на бригадата ливади. Бригадата първа пожъна ечемика. Първа започна и жътвата на пшеницата. Заса 100 декара втори култури.

Като кооператорите от бригадата на Иван Ангелов работят и останалите бригади. В резултат на това стопанството прекоса 5 пъти захарното цвекло, слънчогледа и памука по 3 пъти. Покосено е сеното от ливадите и люцерновите площи. Пригответе е 360 тона сляк, с което кооперативът е изпълнил над 50 на сто от плана си за сляжирането. Засети са 750 декара с втори култури за сляк и за зърно.

За доброто изпълнение на стопанските задачи в лятната кампания в с. Дичин, Търновско голям дял имат и механизаторите от бригадата на др. Петко Димитров, които работят съгласувано с полевъдните бригади.

Решаваща роля за подобряването на организационното състояние на полевъдната бригада за по-активното и

участие в изпълнението на селскостопанските задачи играе партийната група. Партийната група в I-ва полевъдната бригада при ТКЗС в с. Ряховица, Севлиево, с отговорник др. Янко П. Минков, редовно се занимава с трудовата дисциплина в бригадата, с изпълнението на поетите обещания по признава на 5-те ТКЗС от Пловдивски окръг. Дават се партийни поръчки на комунистите. Партийната група редовно организира четенето на статии от вестници и списания през време на почивките на местата, където работят кооператорите. В резултат на това трудовата дисциплина в бригадата е добра. На работа излизат всички кооператори. Бригадата първа извърши окъпането на пролетните култури, първа започна жътвата на ечемика и пшеницата. Служи за пример в стопанството. Така работи партийната група и в четвърта полевъдната бригада при ТКЗС в с. Крамолин, Севлиево, с отговорник др. Николай Дардамов. Благодавление на доброта и системна организаторска дейност на партийната група и на личния пример на комунистите, бригадата е първенец в пролетната кампания, на челно място е и в лятната кампания.

Не насъсква обаче отелат достатъчно внимание за организационното укрепление на полевъдните бригади. Партийните бора и управителните съвети на ТКЗС в селата Мусина, Лесичери — Павликени, Горски горен Тръмбеш, Върбовка — Г. Оряховско, Емен, Ветринци — Търновско и др. и е до о т с е я в а т р о л я т а и з н а ч е н и е т а к р е п к а т а п о л е в ъ д н а б р и г а д а . Т о в а в о д и д о н е и з л и з а н е н а с в и ч к и к о о п е р а т о р и н а р а б о т а , д о е д н о с т а н ч и в о з п ъ л н е н и е н а с т о п а н с к и т а з а д а ч и в л я т н а т а к а м п а н и я , д о и з о с т а н е н а к о о п е р а т и в н е в п р и б и р а н е т о н а р е к о л т а т а и в п о л а г а н е т о н а д о б р и г р и ж и з а p o л е т н и т е к у л т у р и .

Опитът в ТКЗС и МТС показва убедително, че там, където полевъдните и тракторните бригади са организационно укрепени, задачите се изпълняват по-навреме и при по-добро качество. Увеличават се добрите. Укрепват кооперативите, кооператорите стават заложици хора. Това особено важи за ТКЗС в селата Дичин, Володей, Обелиение — Търновско, Поликраище — Г. Оряховско, Михалици — Павликени и други.

Особено сега, в този напрегатен момент, бригадите се нуждаят от навременна и близка помощ за по-добро организиране на силите на кооператорите и механизаторите, за разгарянето на социалистическото съревнование, за пълното използване на капацитета на селскостопанската техника. Такава помощ трябва да оказват партийните организации при ТКЗС и МТС и ръководствата на МТС и ТКЗС в окръга. Не общата, а диференцираната помощ на бригадите от страна на ОК на БКП, групите инструктори и ОНСДТ ще даде възможност всяка бригада в ТКЗС да изпълни с чест възложените си производствени задачи в лятната кампания.

Интересите на народното стопанство и на кооператорите изискват особено в това променливо време да се мобилизират силите на всеки кооператор и кооператорка в полевъдната бригада за едновременно и качествено изпълнение на стопанските задачи.

правност. Новият екипаж се подготвяше вече за път.

* * *

Тридесет и четири млади помощници от П курс на УТР — 88 в гр. Горна Оряховица участвуват в извозването на тежкотоварни влакове, маневрират с локомотиви, пътуват на бързи и пътнически влакове. Само след 2-годишна подготовка, в която е включен и 6-месечен производствен стаж, те изкарват повече от 1,000 лева месечна заплата. Но като младежи най-много ги радват не парите, а това, че виждат нови градове, китни села, зелени поля. Те пътуват надлъж и шир по ж. п. линии на Северна България с увереност в бъдещето.

Локомотивът изсвири — пътят е даден. От кабината се подаде стажантът Димитър Апостолов, който постъпи на мястото на Иван Йорданов. Весело му е на момчето, че заминава за Плевен, маха с ръка и с шапка.

— На добър път! — му извикаха Русинов и Иван. — На добър път!

Здр. Славчев

някои на тая бригада. А колко ра- | Ив. Косев, дописник

Работата по призова подценена

През миналата година Промислените комбинати в Павликени не изпълниха обещанията си по призова на 10-те столични предприятия. Най-голям дял за това имаше лощата работа в керамичните фабрики.

През тази година трябваше да се очаква, че стопанското ръководство ще постави в центъра на вниманието си борбата за по-висока производителност на труда и по-ниска себестойност в керамичните предприятия. То обаче не направи така, а тръгна по пътя на най-малкото съпротивление.

Призивът на 25-те чelni предприятия от София и Софийски окръг, който е важна форма за мобилизиране силите на трудещите се в борбата за по-висока производителност на труда и по-ниска себестойност на продукцията, беше приет само от колективите на по-дребни цехове, в които са ангажирани едва една десета от работниците, а керамичните фабрики, в които се намират три пети от работниците и в които се произвежда 63 на сто от общата продукция, останаха настрана.

При такова състояние на нещата не е трудно да се обясни, защо керамичните предприятия през първото шестмесечие не можаха да достигнат плана си за производителност на труда с 6 на сто, защото през м. април допуснаха 54,057 лева преразход, защото имат рекламирана за десетки хиляди лева готова продукция.

Ръководството предварително се беше помирило със слабостите в тях. Ниските резултати се очакваха. А съществуваша възможност за много добра работа.

Струваше само да се пристъпи към използване на отпадъците, да се спазва установената пропорция 6-2/1000 за разхода на гипса, да се вкарат в действие неизползуваните двигатели, каквито и в 4-те фабрики се намират, в ринговете да се нарежда само суха продукция и положението кореноно да се измени — да се изпълни и планът за производителността на труда и планът за снижението на себестойността и да се намали чувствителността на продукцията.

Но трябва да кажем, че и резултатът по цеховете, на които се е разчитало и които са дали обещания, не са особено добри. Деветте чelni цеха, присъединили се към призова, се уговориха да преизпълнят плановете си с 1-82 на сто, да увеличат производителността на труда си 0-93 на сто

над плана и да реализират 11,000 лева икономии. Общо обещанията се изпълнява. Планът за шестмесечното по обем е изпълнен 123 на сто, по производителността на труда — 104 на сто. Но това става за сметка на добрата дейност главно на мелниците и впечатлението за привидното благополучие е лъжливо. Така планът за шестмесечното от металообработването, в което са заети 1/3 от присъединилите се към призова работници, е изпълнен по обем 86 на сто, а планът за производителността на труда 87-96 на сто, в дървообработването планът за производителността на труда е изпълнен 80-5 на сто и по обем 85 на сто. Причините, които се сочат за неизпълнението, като амортизирани машини и т. н., не могат да отговорят напълно на въпроса защо се е получило такова голямо изоставане. Подобно оправдание е толкова по-неубедително, като се има предвид, че по тези амортизирани машини за шестмесечното е направено само 1 рационализаторско предложение, когато те именно дават най-голяма възможност за рационализация.

И тъй, кои са причините за неизпълнение на обещанията?

На първо място те трябва да се търсят в недостатъчната подготовка по приемане на призова. По цеховете е липсвала масово-политическа работа, задачите са проведени повече по административен път.

Мероприятията, които са наべлязани, са толкова общи, че е трудно сериозно да се нарекат мероприятията. Предвижда се например машините и съоръженията да се поддържат редовно, електроенергията да се разходва икономично, да се изпълнява работният ден и т. н., без да се посочва нито отговорникът, нито срокът, нито какво точно трябва да се направи, за да се подобри поддържането на машините или за икономия на електроенергия. Общи са и мероприятията по отделните цехове.

Да беше само това обаче, би било половин беда. По-нататък не са и положени достатъчно грижи за изпълнение на обещанията.

За ръководене и контрол на работата по призова административни служители са поели шефството над отделни цехове. Те обаче, освен че са направили само по 2 посещения досега, а не както е определено по 2 на месец, повече констатирали, пишат доклади, а не

помагат на място за повишаване ентузиазма, отговорността у работниците. В това отношение положително изключение прави само др. Кр. Манолов.

Партийната организация не работи достатъчно за мобилизиране на хората за изпълнение на обещанията. Контролът, който тя упражнява над стопанското ръководство, е малък. Досега са изслушани само 2 доклада по призова и то не от директора, а от себестойчица на предприятието. В 4 от 9-те работещи по призова цехове няма нито един лозунг.

По всяко лице, че работата по призова в Промислените комбинати в Павликени е подценена, поради което и резултатите не са радостни.

Време обаче за подобряване на работата има. Необходимо е само стопанското ръководство да почувствува особена сериозност на задачите, които се поставят пред него от ЦК на БКП и МС. То трябва грижливо да проучи възможностите на предприятието и набедежи с помощта на целия колектив задълбочени мероприятия, които ще спомогнат да се догонят допуснатото изоставане.

Но и сега не се чувства тревога. Набелязаните мероприятия са откъслечни, не визират всички показатели. Нищо не се казва например за това, какво се ще направи да се разшири рационализаторството, за каквото има място. Много от мерките са общи, като: да не се разходва повече от определеното масло, да се подобри качеството, да се използва водна енергия в мелниците. Отговорници и срокове пак не са поставени. Не се проверява предварителното разглеждане на писмото на ЦК на БКП и МС от всички колективи, поради което някои от тях ще посрещнат неподготвени мероприятия, които стопанското ръководство ще предложи. Не се търси помощта на работническите колективи за предложения. Поради това, че мерките изработени в администрацията, ще бъдат разяснени от служителите — шефове, съществуваша опасност задачите по тях да се приемат като обикновени задачи, без активното и творческо участие на колективите.

Нужно е ОК на БКП и ОНСДТ в Павликени да вникнат по-задълбочено в работата на Промкомбината.

Дим. Панайотов
наш спец. пратеник

Обща кухня в ТКЗС

И тази година от 9 юли в ТКЗС в с. Лозен, Горнооряховско бе организирана обща кухня. В нея се приготвя еднородна храна. Всяка заран на кооператорите се дава закуска кисело мляко. В 10-11 часа топлата храна е готова, разпределя се по бригади и се отправя по блокчетата, където за обед се сервира на жителите.

В кухнята е създадена добра организация. Отговорникът Андрей Димитров навреме доставя необходимите продукти. През ден се готви месо. Кухненският персонал е опитен и подготвя вкусно храната.

В помещението обаче липсват необходимите помагала. А тук се приготвя храна за 400-500 души. Необходимо е управителният съвет на ТКЗС да вземе мерки за обезпечаването на кухнята.

Стоян Йорданов Пенев

Успехи на градинари

Благодарение на умелото ръководство на бригадира Иван Т. Кирилов, втора градинарска бригада от ТКЗС в с. Д. Ореховца, Г. Ореховско постигна значителни успехи. Още на 30 май градинарите отсяха първата ранна зелка, а червено домати берат от 1 юни. Сега всекидневно се товарят с тонове домати, зеле и краставици.

За успеха в работата имат голям дял и двамата звеноводители Петко Катрев и Пауи Бакалов. Кооператорите с радост посрещат техните поръчения и ги изпълняват добросъвестно.

Сега в бригадата се засажда късният пипер на мястото на зимния чеснов лук, късното домати на мястото на картофите и праз, на мястото на ранното зеле.

Своя сезон зареава тази година стопанството поддържа магазин в селото, в Г. Ореховца и в гр. Русе.

Ив. Ст. Тодоров, дописник

Напрегнат труд

Въпреки честата промяна на времето, кооператорите от с. Сенин, Севлиево се справят добре със стопанските работи. Царевичката е окопана два пъти, а сина — 3 пъти. В окопаната на царевичката помогна младежка бригада от 38 души, организирана от ДСНМ. При обирването на граха на стопанството помогна бригада от 80 души от ф-ка „Ст. Бъчваров“ — Севлиево, поела шефство над стопанството. Фитеното сено е прибрано. Сега се прибира сено от ливадите и люперната.

Реколтата от есенниците е много добра. Стопанството е едно от първите в околията, които окъяха ечемика бързо. Ечемичените кръстци бяха складени само за два дни.

Сега кооператорите в благородно съревнование усилено жънат пшеницата. Няма съмнение, че ще я пожънат навреме.

М. Калчевски

Сейтба на втори култури

Наред с жътвата на пшеницата в ТКЗС в с. Д. Липница, Павликени започна сейтбата на втори култури — царевичка за зърно и царевичка за фураж. Трактористът Александър Апостолов Пенев за съ една нощ с трактор „ДТ-54“ +80 декара площ.

Кенаров, дописник

280 кг пшеница от декар

Кооператорите от ТКЗС в с. Страхилюво, Търновско водят благородно съревнование за сръчно и качествено прибиране на реколтата. Само за три дни те пожънаха 45 на сто от площите, предвидени за жътва на ръка. На първо място са кооператорите от бригадата на Никола Иванов Хилев. Звено то на Димитър Николов Стоянов от четвърта полевълна бригада е първенец между останалите звена в стопанството.

Едновременно с жътвата на ръка върви и жътвата с комбайн. Комбайнерът Петър Михов пожъна за половин ден 80 декара пшеница и получи по 280 кг зърно средно от декар. Зарадвани от богатата реколта, кооператорите обещава да приключат жътвата за по-късно време от миналата година.

В. Лазаров, дописник

Комбайн в Миндя

Тази година стопанството в с. Миндя, Еленско е предвидило да прибере с комбайн 200 декара ечемик и 500 декара пшеница. Жътвата на ечемика приключи за два и половина дни. От 4 юли започна жътвата на пшеницата. Комбайнерът Георги А. Димитров работи с голяма упоритост. На 4 юли комбайнът работи до късно и ожъна 100 декара пшеница.

Виждалки, че с жътвата с комбайн спестяват около 1-600 трудов дни, кооператорите изказват желанието догодина всичката жътва — ечемик и жито да стане с комбайн.

П. Петров

Добра телчарка

До миналата година телетата в ТКЗС „Висок добив“ в с. Градина, Търновско се гледаха общо от гледателите, които не бяха пряко заинтересовани от правилното развитие на животните. Телетата се хранеха естествено, поради което често оставаша без мляко.

Управителният съвет назначи за гледач на телетата др. Райна Йорданова Тачева. След нейното постъпване гледането на телетата се подобри. Въведе се изкуствено им хранене. В края на миналата година на гледателката получи едно теле на 4 месечна възраст като възнаграждение.

Грижките към телетата не престават и сега. Др. Тачева се отнася ласкаво към животните, редовно ги пои, осигурява им ежедневна разходка. През м. юни тя получи 353 кг прирост от изкуствено хранените 14 телета или средният прирост на теле за месеца е 28-2 кг.

Постигнатите успехи не задоволяват др. Тачева. Всекидневно тя подобрява работата си, стреми се към по-нататъшно увеличаване прироста на телетата.

Марийка Димитрова, уч. зоотехник

Младежите помагат

В началото на м. юни дружеството на ДСНМ в с. Керека, Дряновско изгради младежка бригада към ТКЗС с бригадир Николай Узунев. На събрание беше приет план за включване на членове на ДСНМ в прибирането на реколтата.

Младежите поеха с ентузиазъм работата на полето в помощ на кооперативното стопанство. На 27 юни те започнаха жътвата на едрокласните ечемичени ниви. Редовно излизат на работа и добре работат другарите Стоян Иванов, Николай Узунев, Райна Нойкова, Панчо Николов и др. Бригадата жъна ечемик, проведо трудов ден за прибиране на сено и осигуряване повече фураж за добитък.

Младежите от с. Керека са добър помощник на стопанството.

Георги Коков, дописник

СЪВЕТИ НА СПЕЦИАЛИСТА

Добре да се подготвим за случната кампания по овцете

Един от най-важните моменти в развъдно-подобрителната работа в овцевъдството е сезонът за заплождане на овцете. От това дали навреме ще се заплодят овцете зависи колко и какви приплоди ще се получат.

Пред нашето овцевъдство стоят важни задачи, изключително насочени към бързо подобряване на въплодайността на овцете, с оглед да се задоволят нуждите на нашата текстилна индустрия от мека вълна. В изпълнение на така поставената задача нашите местни, грубовълнесте овце масово се кръстосват с кочовите от тънкорунни и полугрубовълнесте породи, като Кавказки меринос, Асканийско рамбуайе, Унгарски меринос, Меринофлайш и др. По този начин, чрез заплождане на местните грубовълнесте овце с тънкорунни кочове и чрез подобряване режима на хранене и гледане на овцете бързо ще се подобри въплодайността на овците стада.

В помощ на масовата метизация на овците у нас бе въведено изкуственото осеменяване. Докато при естественото заплождане с един коч за един сезон могат да се заплодят средно 50 овце, то с помощта на изкуственото осеменяване със същия коч могат да се заплодят десетки пъти повече овце и да се получат по 1,000 и повече агнета, които ще носят ценните качества на вълната на коча подобрител.

Изкуственото осеменяване на овците в нашата околия се прилага от 1948 година и досега вече са заплодени по този начин стотици хиляди овце. Само миналата година в 134 пункта бяха осеменени изкуствено 160,466 овце, като средно на пункт бяха заплодени по 1,200 овце. Но в много села, като Караисен и Бутово — Павликени, Ресен и Обединение, Търновско и други се осемяват ежегодно по 2,000 и повече овце. По този начин всяка година се получават в околия десетки хиляди подобрителни агнета. В много пунктове миналата година се постигна висока заплодаемост на овците.

Най-добри резултати се получиха в селата Горско ново село, Добри дял, Благооево — Г. Ореховско, Церова кория и Обединение — Търновско и др., където се постигна над 98 на сто заплодаемост на овците. Технически осеменител Коло Петров от с. Добри дял при 1,313 изкуствено осеменени овце осигури 98-12 на сто заплодаемост, за което ще получи 1,444 лв. възна-

граждение свръх заплатата си, а гледачът на кочовете в същия пункт др. Йордан Колев ще получи 481 лв. Технически осеменители Илия Кръстев и Ганчо Дачев в с. Топлещ, Габровско при план 800 овце осеменяха 1,526 и постигнаха 98 на сто заплодаемост, за което ще получат 1,659 лева възнаграждение, а гледачът на кочовете Иван Пенчев — 553 лв.

Добрите резултати от изкуственото осеменяване на овците миналата година се постигнаха благодарение на добрата организация при подготовката и провеждането на случната кампания.

През следващия месец в полските райони на околия случната кампания на овците вече започва. Необходимо е още от сега да се положат добри грижи за подготовката и организирането на пунктовете за изкуствено осеменяване. Своевременно да се разпределят и доставят тънкорунните кочове, като последните при доставянето в пунктовете обезпечателно да се прегледат и изкълпят за краста и други паразити. Да се подгледат и измажат помещенията за работа, а там, където няма такива, да се построят подходящи помещения и се снабдят с необходимия инвентар и пособия за работа.

Необходимо е още от сега да се разпределят точно стадата и се подготви материал за кошарите около пункта. Една от главните задачи е да започне подхранването, поне един месец преди случната кампания, на тънкорунните кочове със зърнен фураж и доброкачествено сено, като обезпечателно към тази храна се дават дневни и по 2 кокоши яйца и 1—2 литри бито мляко. Подхранването на овците с покълнал ечемик, подсилването на зърнената дажба и даването на повече сол води до бързо и масово размърляване на овците и до получаване на ранни и хубави агнета. Двукратното осеменяване на размърлените овце — сутрин рано и надвечер, води до увеличаване на близненето при овците и до получаване на най-малко 4—5 на сто повече агнета.

От доброто обезпечаване на станцията за изкуствено осеменяване на овците, от добрата подготовка на кочовете и овците, от спазването на добра хигиена при работата и от безупречната работа на техниците — осеменители зависят резултатите от заплождането на овците.

Д-р Петър КОНСТАНТИНОВ
старши научен сътрудник, Районен ветеринарен институт — Търново

БОРБАТА С КЪРЛЕЖИТЕ

Кърлежите по домашните животни са преносители на редица паразитни, заразни и вирусни заболявания много опасни за хората и животните.

При своето паразитиране в животните кърлежите смучат кръв и вкарват в организма отровни вещества. Те пренасят пироплазмозите, рикетсиозите и други заболявания по домашните животни. Само през 1953 г. в с. Бялоковец, Балван — Търновско и в с. Недан — Павликени имаше над 360 говеда болни от пироплазмоза.

През 1954 г. на много места в страната беше констатирана хеморагична треска (тип кримска) по хората, която се предизвиква в повечето случаи от ухапване от кърлежи.

Предпазването на хората от хеморагична треска и от други заразни и вирусни заболявания, а също така и на животните от пироплазмоза се свежда до провеждането на противокърлежни мероприятия. В много населени места отдавна се изградиха сигнали групи за борба с кърлежите, но те не предприеха и не предприемат и сега никакви мероприятия. Борбата срещу кърлежите на много места е оставена само на ветеринарните и медицинските работници, без никакви грижи от МНСДТ. Противокърлежните мероприятия се провеждат само тогава, когато се появят заболявания по хората и животните. А борбата с кърлежите трябва да се води през целия сезон от появата на кърлежите през пролетта до късна есен във всички насоки, както със самите кърлежи, когато са нападнали животните, така и с външната среда и с техните междинни стопоримници — зайци и други гризачи.

Унищожаването на кърлежите може да стане чрез механическо почистване на животните. Ежедневно преди отиване и след връщане на животните от работа и паша да им се извършва основен преглед, като намерените кърлежи се отстранят и убиват.

Кърлежите се откъсват — без да се смачват, потапят се в съд с петрол или с 5 на сто креолин и се изгарят. В никой случай не трябва да се практикува след откъсването кърлежите да се смачкат по пода и земята. Работниците, които провеждат чистенето на кърлежите, след всяко почистване трябва добре да измиват ръцете си със сапун и се дезинфекцират с 2 на сто креолин или 70% спирт.

Медикаментозното третиране на животните става чрез изкъпване или локално третиране с дезинфекционни средства. Локалното третиране се провежда, като нападателните телесни части на животното се измиват с креолинов унгвент 20 на сто, хексахлоранов унгвент 3 на сто, хедикс емулсия 3 на сто и други противопаразитни средства, с каквито разполага всяка ветеринарна служба.

Изкъпванията се извършват в противопаразитните бани, каквито има в районите на много съвети. Изкъпването става с 2-5 на сто хексахлоранов, креолинов или акрицидов разтвор. В селищата, където няма противопаразитни бани се извършва напърскване на животните — за целта е необходима циментова площадка. При локалното третиране се забранява мазането на вимето на животното. Изкъпванията и локалното третиране се извършват през 10 дни. В този срок животните са запазени от ново нападение на кърлежи.

Борбата срещу кърлежите на терена се води, като се забрани пашата в силно обхванатите от кърлежи пасища, като се почиства пасищата от храсти и стара растителност, като се преорават някои местности и др.

Чрез провеждане на противокърлежните мероприятия ние ще предпазим хората от хеморагична треска и други вирусни заболявания, а животните от пироплазмоза.

Д-р Йордан ДЕНЕВ
паразитолог при РВИ — Търново

Спирачки в снабдяването със зеленчук

ТКЗС „Първа петилетка“ гр. Павликени има договорно задължение да доставя зеленчуци на Районния кооперативен съюз. Ръководството на стопанството изпълнява тя си задължения най-добросъвестно.

На 6 юли обаче докараните краставици, домати, тиквички, зелен боб и други е трябвало да приемат закупчикът на „Плод-зеленчук“ — София др. Никола Сираков. Виждайки, че е предложен зеленчук вместо за един, за два вагона, др. Сираков започнал да отказва приемането на второкласните краставици, на първокласни и второкласни тиквички и др. и най-безотговорно е разменил стоката. Той не е искал да приеме по-големи от 12 см. тиквички. Съгласно БДС (Български държавен стандарт) тиквички с размери от 12—15 см

се изкупуват за екстра качество, а от 15—22 см — първо качество. Предвид това, че горният другар е искал само до 12 см, т. е. само с цвета, би следвало да ги класифицираме като супер екстра качество.

Още повече, стоката преди да напусне зеленчуковата градина се одобрява от представител на „Наркооп“. Върнатият зеленчук стопанството е било принудено да предложи на пазара в Павликени и той е бил разпродаден само за няколко часа. Ако нямаше пазар обаче, стопанството щеше да понесе големи загуби.

Още по-тежък е случаят и с предложения лук кромид на отдел „Изкупуване“ при РК в гр. Павликени. На 6 юли т. г. трябвало да доставим 40 тона лук кромид. При сключване на сделката е било уговорено лукът да се изре-

же така, че да носи 5 см опашка. Горната уговорка е и в съгласие с БДС. Когато започва ваденето и подготовката на лука, на самото място РК си изпрати свой представител др. Кирил Ангелов. Последният вместо да се счете с правителствените разпоредения, своенолно се разпорежда опашките да се изрязват до основата на главите. Кооператорите са се противопоставили, но той се е наложил. Когато научава ръководството на стопанството, то се противопоставя, но вече са били загубени за кооператорите 40 кг лук.

Ето, заради такива служители понякога на пазара няма в достатъчно количество най-елементарни стоки.

Ат. Цв. Беджев, агроном

РТЦ не се използва добре

Високо на стената в помещението на радиотранслационната централа в с. Агатоно, Севлиево бе поставено малко знаменце с надпис „Първенец“. Вече близо две години то стоеше там и говореше за хубавите успехи на програмната комисия и радио-операторите Ал. Драганов и Софка Ангелова. Доскорошните разнобразни местни предавания, които те организираха, се посрещаша със задоволство от кооператорите и кооператорките.

Но може би с похвалите и с високата награда дойде и успокоението, че всичко е постигнато. Затова и работата на централата се влоши. Изчезнаха хубавите предавания за постиженията на бригади и звена, няма сведения за социалистическото съревнование между полевъди и животновъди. Поради това и преди известно време първенството на

агатовската РТЦ бе отнето и отсведено на тази в с. П. Славейково.

Сега, когато помощта на РТЦ е особено нужна за сръчното изпълнение на важните селскостопански задачи, програмната комисия и операторите не работят дейно. В програмната комисия и сътрудническия апарат са включени повече от 30 души, обаче от работата на централата се интересуват само двама-трима. Поради това и програмите за местното предаване се изработват твърде формално и шаблонно, без да се обсъдят от по-широк актив. От заплюването беседи, информации, хроники и други, по-редовно се изпълняват само беседите. Повечето от останалите инициативи остават само записани в програмата.

Вината за сегашното незадоволително състояние на работата в

РТЦ не е само в програмната комисия и операторите. Ръководителите на масовите организации и кооперативното стопанство не се чувствуват отговорни за дейността на централата. Въпреки честите искания на информация за хода на съревнование в ТКЗС от ръководството на стопанството, такива не се осигуряват. На дело не се разбира, че РТЦ може и играе важна роля за разгаряне на социалистическото съревнование и мобилизиране силите на трудещите се.

За да може агатовската РТЦ отново да застане на челно място между РТЦ в околията, нужно е за нейната работа да се загрижи целият актив на селото, а програмната комисия, начело с председателя си М. Христов, да работи активно и със съзнание за отговорността на своята дейност.

Т. Генов, дописник

60 ГОДИНИ ОТ СМЪРТТА НА ДЯДО СЛАВЕЙКОВ

★ ★ ★
ПЕТКО РАЧОВ СЛАВЕЙКОВ

Светослава СЛАВЕЙКОВА

Българската буржоазия беше забравила своите най-добри синове и народни дейци. Това направи Вазов да нарече творбите си, посветени на тях, „Епопея на забравените“.

Народната власт високо оцени тяхната дейност, тази паметта им. Едно от многобройните доказателства за това е и уреденото на музей на дядо Славейков и на сина му Пенчо в София. В академията на науките и в университетите усилено се работи върху произведението на дядо Славейков. Само когато излязат готвените трудове и пълното академично издание на съчиненията и статиите му, ще се видят неговите заслуги за България и огромната му дейност, ще се изгради величавият му образ. Само тогава ще отново го познаем и обикнем, както приживе го е обичал народът и безбройните му ученици, между които е и основоположникът на научния социализъм у нас Димитър Благоев. Той каза по случай смъртта на дядо Славейков: „Днешното поколение, както и бъдещите, винаги ще си спомнят дядо Славейков с признателно чувство, защото без предшествуващата дейност на такъв деец като него, не бихме имали възможност да вървим напред“.

Народната власт в Търново заздрави малката къщица на Рачо Казанджията, в която се е родил Петко Рачов Славейков и я превърна в музей, който бе открит на 13 юли тази година.

Дядо Славейков е именит наш възрожденец, първият ни поет един от създателите на книжовния ни език. Целият си прекрасен живот той е посветил на народа. Борил се е за неговите права. Бранил ги е от гръцки владци, турска власт и български чорбаджии. От неговите книги и вестници са се учили и въздъсвали цели поколения. Народът е отразил своята обич, като още от рано е започнал да го нарича „дядо Славейков“. Смятал го е за своя човек.

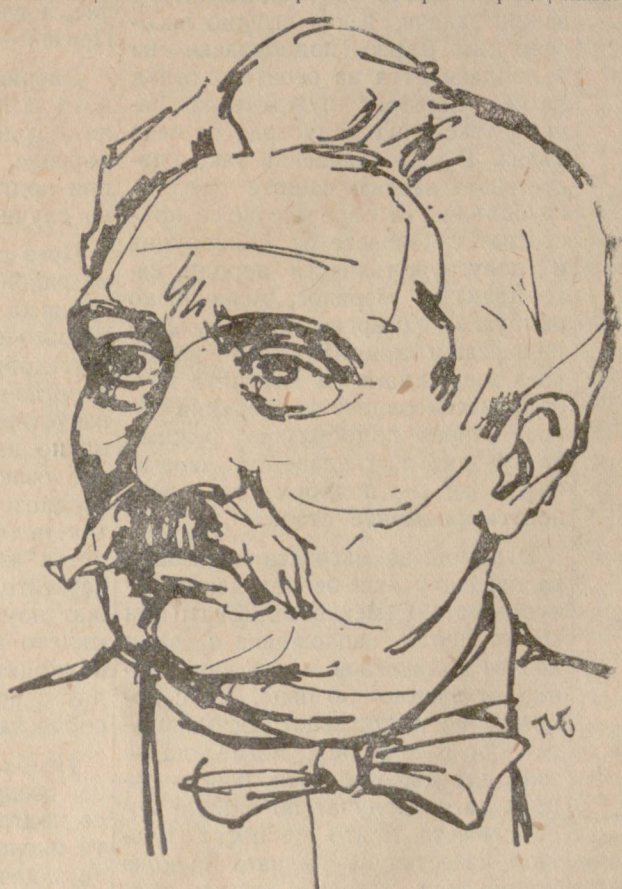
Петко Рачов Славейков е роден през тъмната епоха на двойното робство, в Търново на 17 ноември 1827 година. Още от малък познава теглото на народа. Израснал повечето в люлката на баща си, будния Рачо Казанджията, той слуша разказите на чирачетата, изобилни в града от насилията и грабежите на турските бейове и разбойници. Видял е бесилките на мъчениците за свобода от Велчовата завера. И баща му е бил съзаклятник в заверата — леел е куршуми и правел фишци. Изхвърлили ги в Янтра, та реката почерняла.

Петко Славейков учи в Търново, в Трявна, в училището на Емануил Васкилович и Неофит Бозвели в Свищов и в Еленската даскалоучилища с учител Н. Михайловски. Но той залага здраво сам да се учи. Всичко, което научава след това, огромните познания, които натрупва, се дължат на неговия упорит труд и воля и на големата му жажда за образование.

Израснал сред прогресивната занаятчийска среда, Славейков още от дете се включва в борбата. Десетгодишен той чете молитвата на български в черквата „Св. Константин“, за което изживя първата гръцка плесница. На 15 години съчинява песен против гръцките владци, за което е затворен в кокошарника на гръцката митрополия. Това е първият му затвор. След това е затворен 40 пъти из турските затвори. Започват скитническите години на младия народен учител Славейков, преследван от гнева на гръцки владци. Но тези скитания всъщност са великото негово училище. В тях той калива волята си, изучава болките и нуждите на народа и се сродява с тях, изучава до съвършенство и българския език — едно от силните му оръжия в борбата.

Най-важният период от живота и дейността на Славейков преди освобождението е Цариградският. В отоманската столица

та той прекарва 10 години като журналист и народен трибун. Издава вестници, списания, песнопойки, учебници и книги. Всичко прогресивно в Цариград се събира около него. Като редактор на в-к „Македония“ той пише остри статии против гръц-

кого духовенство и българските чорбаджии, в които има такива изказвания: „Българският народ не е родил да бъде стъпало и опашка на една шепа калуери и чорбаджии“. Особено популярни са били неговите календари, пълни със сатири против гръкомани и чорбаджии, като: „Немилостив като звяр и нечувствен като скот, наголи се като шопар все от чужди труд и пот. Ако е брадат — духовник е. Ако е бръснар — чорбаджия е“. Песните от неговите песнопойки са се пели от народа, пент се и днес, като народни песни.

Петко Славейков е основоположникът на нашата детска литература — издал е първото детско списание „Пчелица“. Издал е и първото женско списание „Ружница“. Много е работил за социалното и духовно повдигане на жената. Преди 80 години е писал: „Ще дойде онуй време, когато жената ще бъде равна на мъжа. Когато ще има право да се меси във всичките вътрешни, външни, политически, икономически и учебни въпроси“.

Той възхвалява труда като двигател за всяко напредване. Ратува за модернизация на занаятите и земеделието, за развиване на наша индустрия и пр. Той е първият превод на Гогол, на Пушкин, Некрасов, Лермонтов и др. руски класици, които стават известни на нашия народ чрез неговите преводи. Като първ наш поет той се оформя под тяхно влияние и под влияние на нашата народна песен. Дядо Славейков познава основно народното творчество и го събира цял живот с голямо увлечение.

Освободителната война 1877 г. намира Славейков учител в Стара Загора. За посрещане на русите той съчинява познатата песен „Русия“. В нея топло и изразително е предадена голямата любов на нашия народ към Русия:

„Кат Русия няма втора
той мозъка на света;
тя е нашата опора,
тя е нашата висота!“

При опожаряването на Стара Загора за-

гиват всичките литературни съкровища на Славейков — 16,000 пословици, 1 сбирка стихове готови за печат, 1 географически речник на целия Балкански полуостров, богатата му архива и библиотеката и пр. През войната той е голям сътрудник на русите. По тяхно искане чертае карта на проходите на Балкана, съставлява разузнавателни чети за турските позиции, а през зимата превежда войските на генерал Скобелев през Химитлийския проход, взема участие в битката при Шейново и с руските войски ходи чак до Сан-Стефано. Руските полководци са особено ценили дейността на Славейков. „Той е велик патриот и драгоцен наш помощник!“ — казвал генерал Скобелев за него.

След войната го викаме в Учредителното събрание в Търново, начело на либералите, които водят борба против консервативните за по-демократична конституция. Тук той произнася знаменитата си реч против сената, с която разгромява проекта на консервативите за сенат. „Всяка власт — казва той, — от която се отдалечава народа, пада като дърво подсечено в корена“.

След освобождението се разгарят нови борби, в които той е пак на челно място. Старият патриот е дълбоко огорчен от всичко, което става в освободена България. Конституцията е суспендирана. Народът е експлоатиран и в тежко положение. Гешефтарите трупат богатства. Батемберг и консервативите водят австрийска политика. Отношенията ни с нашата освободителка все повече се влошават.

Винаги на поста си, дядо Славейков издава нови вестници, политически брошури и пр. Когато цензурата спира вестниците му, той си служи с открити писма, възвания и пр. За тези борби против Батемберг и консервативите, той е изгонен от София и 3 години е емигрант в Пловдив. Тогава е станала на мода песента му: „Сбогом прощай, невесто моя, мен ме осъжда пристрастен съд...“ Всички са я пели. Преди да слезе от политическата сцена, макар и болен вече, той е на бойното поле в сръбско-българската война.

Четиридесетте турски затвора, неосилната работа и мизерията, която е прекарал в живота си, рано подпохват здравето му. Той почва да крее и на 14 юли 1895 година почива. До последния момент на своя живот, старият борец, немощен вече, е карал да го закрепват на масата му и с часове е седял с перо в ръка:

„Ако сили ми отпадат,
крепко в мен е мисълта:
На народа си послужих,
без пенно ми е честта!“

В тези думи е съдържанието на целия му живот на борец и верен син на Родина.

Биографията на Петко Рачов Славейков е ярък пример за предана служба на народа. Неговият образ поучава и вдъхновява.

★ ★ ★
НА БЯЛ СВЯТ

Беше ясна, ноемврийска утрин. В малката къщица на Рачо Казанджията като че всичко спеше. Вратата на комшулука се хлопна. Една едра жена с тъмна забрадка и с менци в ръце влезе в двора. Тя извика:

— Донке-е!
— Ти ли си, тинке Михайвице? Ей ма, ида! — се обади глас отвътре.

След малко на вратата се показа Донка. И тя също носеше в ръце кобилица и менци.

Двете съседки се бяха наговорили да отидат за вода рано тази сутрин. Бояджийската чешма, от която вземаха вода, беше доста далеч от къщите им.

— Децата още спят. Дано не се събудят докато се върна, — говореше Донка, като заставаше пътята врата.

Улиците бяха пуси. Жените вървяха и шепнишом разговаряха:

— Ама страшно време настана с тази война! Казват, че все нови войски приключали. Къщите ни са вече пълни с тези делибашки. А ние живеем под земята, по зимниците, като къртици — нареждаше танка Михайвица.

— Питаш ли нас, — поде Донка — как се мъчим с три деца в това влажно мазе. А те се разполагат в стаята горе.

— То се знае, че само по нашите сиромашки къщи ще ги турят. А в големите чорбаджийски къщи има ли поне един войник?

— А какви са страшни! — пак захвана танка Михайвица.

Жените замълчаха. Те сега минаваха покрай големите белгички хамбари. Тянка Михайвица пак започна:

— Ако продължи тази война, ще измрем от глад. Никаква работа няма.

— А моят Рачо, — поде Донка, — иска да ходи волонтир. Само за това бълнува. „Ще дойде, казва, дядо Иван и ще ни освободи от турците. Ний трябва да му помогнем“.

— Нали всички това говорят и на това се наляват, — отвърна танка Михайвица.

Жените засмисаха по стрънния калдъръм към бойджийските дюкани.

От къщата, на няколко крачки от тях, ненадейно се появила двама делибашии. Те се олюляваха. Единият пристъпи напред и извика:

— Я, я виж! Аз отивам на смърт, на война, а ти се изпичила пред мен като тапаняла! — и той измъкна в миг ятагана си и прободя танка Михайвица в уробата. Жената извика и падла мътва обляна в кръв, на калдъръма. Мелните ѝ се търколюха по камъните...

Донка изпича и хукна да бяга назад към къщи. Тя пристигна ни жива, ни умряла у дома.

Същата този ден, събота, 17 ноември 1827 г. тя роди преждевременно между каиците със зеле и туршия четвъртото си дете — Петко.

Окляха го и го повиха. Вместо в люлка, поставиха го в едно пробито корито.

От преживяната уплаха и ужас, майка му започна да боледува и скоро след това почина. Петко остана сираче на три месеца.

Като нямаше кой да гледа четирите дробици деца, Рачо Казанджията беше принуден да се ожени повторно. Новата майка — мащеха се случи много добра жена. Тя обика Петко и го отгледа като свое дете. Така се появи на бял свят Петко Рачов Славейков.

Светослава СЛАВЕЙКОВА

★ ★ ★
Работниците
(откъс)

Чест томува, що над рало
гроб прегъза в жар и хлад,
сърце си що подиза
и изврта тежкия млат.

Който в дълбини подземни
е принуден да се вре
с тежко бреме на гърбът си
да му челад в глад не мре.

Но да споменем и тия,
цели нощи що не спят,
ум на работа напънат,
глад и нужди що торчат.

П. Р. СЛАВЕЙКОВ

ОКРЪЖЕН СТЪРШЕЛ

★ ★ ★
На разходка с дядо Славейков

И да видиш, да не вървях, ама тия дни ми се случи действително да се срещна с дядо Славейков по друмчицата на окръга. Беше стиснал под мишница сбирка си с народни пословици и подиран на чалъра си крачеше младежески, като радостно повисаще дъха на узрелите жита и жадно повисаще поглед в новото...

Първата ни среща стана на 10 юли сутринта на ечемичения блок на ТКЗС в с. Крушево, Севлиево на местността „Долмата“ при Костовската колиба. Дядо Славейков рисуваше на оставения без всякаква охрана самоходен комбайн пословицата: „И от камъче става чорба“. — Защо пък точно тая, бе дядо? — запита го аз.

— Че кой? — запита очудено дядо Славейков. — И после ти отде знаеш какво мисля аз?

— Допускам. Мисля, че в сбирника до тази пословица трябва да сложим: „И от камъче става белчица“, защото тук тия синковци са оставили цял комбайн, на който и едно малко камъче може да донесе голяма белчица.

— Умно, момко! — потвърди дядо Славейков и на място допълни сбирника с новата вариация, като не пропусна да поправи и лозунга на комбайна.

Спригнахме се и продължихме към Севлиево.

Близко до ф-ка „9 Септември“ пред един комбайн, спрян в края на пътя, стоеше един комбайнер от Севлиевоката МТС и се превинаше от смех. Ние очудено се спрехме при чулка и го попитахме защо се смее.

— Ха-ха-ха... Видите ли... то... то... този комбайн? Хи-хи-хи...

— Е та какво? — запитах аз още очудено.

— Хи-хи-хи... Чак от Левски е пристигнал... Жъне на ДЗС Севлиево... Директорът на ДЗС Гълъбов го е извикал по спешност за по-ситно... Пък то... Ха-ха-ха... че му излезе соленичко. Ако беше се разбрал с нас дото сие на няколко стотин метра от блоковете на ДЗС щяхме да му свършим работа по 3-4 лева, а сега с комбайна от Левски ще надвърви 7 лева на декар.

— Който не лази парата, той не вижда и гроша! — дълбокомъдрено каза дядо Славейков.

Продължихме, като минахме транзит през

Севлиево. С лодка преплувахме язовирното езеро. Тук дядо Славейков от умиление, радост и гордост се промълви:

— Трудът над всичко надвигна, — каза той и избърса с поха си търкулналите се по старческите му бузи слъзи.

Разведох го покрай каналите, показвах му сифона край с. Росница, Павликениско и го заведох при втория километър край с. Бяла черква на прясна риба. Когато минавахме през лозята скъпият спътник спомена:

— Комуту лозето е прекопано, той има пълна бучва. Забоди пръчка, пий вино.

Както си халпахме прясна риба близо до сучената от бурята тополя, станахме свидетели на един спор. Бяха ръководители от МТС — Павликени, които се подканяха един друг да отиде някой и да вземе учреденото от станцията преходно знаме „комбайнер-първенец“ от с. Михалици, за да го предадат на първенеца през пословичните дни Цачо Ангелов Калънов от Бяла черква.

— Сега в тая кал не можем стигна с колата до Михалици — каза един от спорещата група.

— Голяма работа! Наш Цачо и глухият цар го е чул дото има една приказка, — подкрепи го друг.

Тъй и не се споразумяха.

Дядо Славейков склочи вежди и ми попушпа:

— На чужд гръб сто тояги са малко.

Аз поклатих одобрително глава.

Разплатихме се и покрай канала се довъртахме до с. Михалици, Павликениско. Сварихме олеяна. Група селяни гонеха един млекар от селокоп. После разбрахме, че се казвал Петко Маринов.

— Какво сте го погнало? — попитахме един запхатия селянин.

— Искра да дои и от ялова крава мляко! — подхвърли оня и продължи гонитбата.

Друг един другар ни обясни, че млекарят е приемал от селяните мляко 1 литър за 0.8 литра. Затова селяните го погнали.

— Тоя, — посочи дядо Славейков към бягащия млекар, — не ще да го опере ни Дунав. Тъй ще си отиде с курсурите.

Скътнах ми спътник пожеда да отидем към Карансен, Павликениско. Искаше му се да посетим местата, където четата на Хаджи Димитър и Стефан Караджа е водила боеве. След като обиколихме, отбихме се на един блок. Жънеха хората, не си по-

плюваха. Край блока няколко кооператори от Батак и Сломар бяха изпотили председателя на селокоп в с. Карансен Васил Кабакчиев, че още не е организиран разнасна търговия в техните села.

— Чакайте, бре хора! — потен и зачервен се бранеше председателят. — Че то и на берберница да илещ, иска ред да чакаш. Ами че тъй, де! Я вървете и в с. Джулюница, Г. Оряховско да видите, че и там още няма разнасна търговия! Ще стане.

— Ако не таз година, догодина! — подхвърли един от кооператорите и промърмори нещожно под носа си.

— Тоя председател и в бъдещта да влезе, сух ще излезе — подхвърли дядо Петко. — От девет кладена вода ще донесе...

Спуснахме се напред към Горна Липница, Павликениско. Всички работеха. На нивите бяха и родителите на девойките Тинка Антонова и Станка Боянова. Тинка и Станка обаче лежах в село на сина. Те си говореха.

— Докато родителите ни са млади и могат да работят, що ще ходим да чернеем на слънцето — викаше Тинка.

— Тъй ами все е друго белчица да се явим на дасинята в събота! — допълни Станка.

— Дядо Петко, тия май заплат дано им паднат печени врабчета отгоре! — подкачи аз.

— За ядене бърза им е лъжицата, за работа мудна им е ръчицата, — мъдро отговори дядо Славейков.

Минахме през с. Обединение, край с. Иванча, прескохме Климентово и през Полски Тръмбеш запрехихме по Орловския байр към с. Виноград, Г. Оряховско.

По пътя един виноградарчии ни разказа весела история. Този пролет кооперативното стопанство получи картофи за семе. Засяли картофите. Неоглавна те цъфнали и за голяма изненада цветовете ни били сини. Какво било обаче очудването на кооператорите, когато и частните картофи на агронома, на пазана на обора и на други също цъфнали в синьо. Журнали се беззапните да късат цветовете, но късно.

Сините цветовете издали навиците на някои да бъркат в кооперативното в своя полза.

— И в хамбара да влезеш, с мира да зима! — заключи виноградарчии.

А дядо Славейков добави:

— Който открадне — един грях, у когото открадна — сто.

Ясно беше, че намекаше за греховете на кооператорите и ръководителите с пригледна бдителност.

През Виноград минахме транзит. Витърът ни отведе към Кавлак, Г. Оряховско.

★ ★ ★
РАДВАШИ ВЕСТИ

Пионерите от с. Благоево, Г. Оряховско се отзоваха с готовност на молбата на управлението съвет на стопанството и 40 души чистиха цял ден копите на лука, за да даде по-големи доходи. Младешките от селокоп помагат в жътвата на пшеницата. В жътвата на 7 юли за 5 часа М. Ковачева и Г. Михайлова ожънаха 1-600 декара, извързана сноите и ги струпаха на кръстци.

Бригада от с. Константин и Заичари, Еленско подпомогна държавното земеделско стопанство в с. Тузлу-алан в жътвата на ечемича. Бригадирите бяха ралучно посрещнати в стопанството.

Средношколците от с. Г. Сливово, Павликениско подпомогат активно стопанството в лятната кампания. Те събраха сено от 713 декара ливали, прекършиха семенник на лука, ожънаха 74 декара ечемик и др. На зенето първенец се дават безплатно входни билети за кино. Добре се проявяват Х. Маринов, Д. Димов, М. Иванова, Е. Красева и др.

Над 6,000 кг домати са предали до сега младежките звена в ТКЗС в с. Крушево, Г. Оряховско за износ и за вътрешна търговия. Успехите им са резултат на редовното пръскане, връзване и културене на домати — на спазването на всички агротехнически мероприятия.

Организиран в своята бригада средношколците от с. Сломар, Павликениско ожънаха 60 декара пшеница и ечемик, прибраха сноите на 100-те декара площ ожънати с жътварка, сляжираха 30 тона фураж и др. През обедините почиства те не статии от вестници и списания, слушат интересни беседи, обогатяват знанията си.

50 работници и служители от ф-ка „Елба“ — Елена участваха на 7 юли в

трудовия ден в жътвата в помощ на ТКЗС в с. Златарица. През деня те ожънаха около 15 декара пшеница. Сноите бяха извързани и складирани. Особено съзнание в работата проявиха Яко Генов и Добри Добрев, както и младежите и девойките от Чукашкия отел.

По 25 трудови дни обещаха да изработят средношколците от с. Крушево, Г. Оряховско. Те държат на думата си: Направили 35 тона силаж, берат грах, фасул, плевят ориз и др. Средношколците държат на честта на своите училища и подпомагат активно своите родители в прибирането на реколтата.

Помагат на своите родители и средношколците от с. Д. Оряховица, Г. Оряховско. Те са причислени към първа градска бригада. Сега окопават 96-те декари рания пиери, водят картофи, берат зелен боб, режат чеснов лук за пазара и пр. До сега са изработили 125 трудови. Освен това си организират и богата културно-масова дейност. В работата изпъкват С. Пенчева и Н. Паназова.

Първи за жънаха пшеница в блоковете на ТКЗС в с. Д. Липница, Павликениско четвърта и пета попълнили бригади. Сега в стопанството е усилена жътва.

Ведно с жътвата на ечемича приключи председателния оран и засяването на вторите култури фуражна царевича в ТКЗС в с. Добромирка, Севлиево. Сега бумят вършачките и кооператорите се готвят за отчитане на държавните доставки ечемик. Те са обвърнали поглед вече и към пшеницата.

(По дописки на: С. Гайдаров, Ил. Божанов, А. Иванов, П. Пенков, Я. Георгиев, С. Христова, С. Маринов, И. Тодоров, Кенаров и Н. Колев)

★ ★ ★
ФИЗКУЛТУРА И СПОРТ

ТАБЛИЦА

за футболното първенство в „А“ окръжна група към 11 юли 1955 г.

Д С О	Мачове	Точки	Голяма разлика
„Динамо“ — Трявна	19	28	59 : 28
Дом на офицера — Търново	18	27	42 : 18
Ч. знаме* — Търново	19	26	43 : 19
Урожай* — Б. черква	18	24	45 : 21
Дом на офицера — Г. Орях.	18	24	27 : 16
Сърп и чук* — Габрово	19	21	36 : 21
Локомотив* — Севлиево	19	20	36 : 26
Динамо* — Севлиево	19	18	36 : 28
Ч. знаме* — Г. Оряхов.	18	18	35 : 31
Ч. знаме* — Лясковец	18	14	30 : 44
Н-ското поделение	16	11	18 : 46
Ч. знаме* — Елена	19	10	27 : 62
Урожай* — Сухиндол	19	9	26 : 56